A°. 1848. N°

ROTTERDAMSCHE COURANT.

Saturdag den 11 November.

LONDEN den 8 november.

Gisteren hebben zich in deze hoofdstad 17 nieuwe cholera-gevallen opgedaan.

— Brieven uit Napels van den 28 october houden in, dat den vorigen dag aldaar de volgende quaranteine-maatregelen waren bekend gemaakt: schepen van Londen, Sunderland en Hull zijn geheel verboden, en uit alle overige havens van het Vereenigd Koningrijk zal er eene quarantaine zijn van 14 dagen voor schip en scheepsvolk en van 21 dagen voor goederen. Op schepen uit Nederland en België is quaranteine gelegd van 10 dagen, en op die uit Portugal, Spanje en Gibraltar van 14 dagen.

— De Republiek Liberia is thans door Groot-Brittanje erkend en met haar zal een verdrag van koophandel worden aangegaan. Deze Staat werd in 1820 door de maatschappij tot kolonisatie in Amerika gegrondvest en bleef tot in het vorig jaar als eene kolonie onder het [illegible] maatschappij, wanneer zij tot een onafhankelijken staat werd gevormd, welke nu eveneens door Frankrijk is erkend.

— Volgens brieven uit New-York van den 20sten ll., was het niet twijfelachtig meer, of generaal *Taylor* tot president zou worden gekozen. — De Spaansche Regering was in onderhandeling getreden om het eiland Cuba aan de Vereenigde Staten te verkoopen; zulks is geen nieuw plan, vroeger werd het Engeland aangeboden, maar, dewijl de Spaansche Regering meent dat de Vereenigde Staten de aanzienlijkste som zullen geven, en daar het ook in andere opzigten voordeeliger voor het Spaansche volk zou zijn, is het aanbod thans aan Amerika gedaan.

PARIJS den 8 november.

Bij den aanvang van de zitting der Nationale Vergadering op gisteren rigtte de heer *Bouvet*, in naam der linkerzijde, interpellatien tot den heer *Bastide*, omtrent de buitenlandsche staatkunde. Men verleende den spreker weinig aandacht en telkens werd hij in zijne rede gestoord. De heer *Bastide*, de minister van buitenlandsche zaken, antwoordde op de gedane vragen, dat de Fransche bemiddeling in Italië waarschijnlijk spoedig tot een gewenscht einde zou leiden, tot de bevrediging van Italië namelijk, waarbij men moest bedenken dat die bevrediging niet zonder de bevrijding kon geschieden; het oproer te Weenen had de beslissing dezer groote zaak vertraagd, maar thans zouden de onderhandelingen met kracht worden hervat, en binnen korten tijd hoopte hij al de diplomatieke stukken aan de Vergadering voor te leggen, waarbij blijken zou dat de Regering geen hand breed was afgeweken van den weg, haar door de Volksvertegenwoordiging aangewezen.

Vervolgens werd beraadslaagd over het voorstel tot prorogatie der Vergadering; de commissie, met het onderzoek daarvan belast, sloeg de verwerping voor; de generaal *Cavaignac* verklaarde dat, in geval men eene prorogatie nuttig achtte voor de openbare en bijzondere belangen, de Regering meende in dien tusschentijd alleen in de behoeften te kunnen voorzien en de openbare orde te zullen kunnen handhaven. Eindelijk werd met 507 tegen 214 stemmen besloten, dat de Vergadering niet zou worden geprorogeerd.

De beraadslagingen over het budget werden daarop hervat en in de zitting van heden voortgezet. — Heden diende de Minister van Buitenlandsche Zaken drie handelsverdragen in, welke met verschillende Staten van Zuid-Amerika waren aangegaan, en nu aan het oordeel der Vergadering werden onderworpen. Ook diende hij, bij wijze van kennisgeving, een verdrag in, dat door de vorige Regering met de Sandwichs-eilanden was aangegaan. — Door den Minister van Oorlog werd een ontwerp ingediend, waarbij magtiging werd gevraagd om voor de dienst van 1849 de jaarlijksche ligting van 80,000 man te doen plaats hebben. Hij nam die gelegenheid waar om mede te deelen, dat, ten gevolge der gunstige berigten, gisteren door den Minister van Buitenlandsche Zaken medegedeeld, den 1 januarij aanstaande 55,000 man naar hunne haardsteden zullen worden gezonden. — Vervolgens werd nog een ontwerp aangeboden omtrent de reorganisatie van het bestuur der openbare ondersteuning in de stad Parijs, en een ander, waarbij een crediet van 2 millioen francs wordt aangevraagd voor werkzaamheden aan het museum van de Louvre.

— Zeer verschillend gaan de twee kandidaten voor het Presidentschap der Fransche Republiek, prins *Louis Napoleon* en de generaal *Cavaignac*, te werk om hunne zegepraal te verzekeren.

Louis Napoleon houdt zich buiten alle staatkundige vraagstukken welke door de Nationale Vergadering behandeld worden, en wacht met zijn volgend gedrag bekend te maken tot dat Frankrijk gekozen heeft. Hij heeft inmiddels alle gedenkteekenen bezocht, welke de herinneringen aan *Napoleon* en *Joséphine* levendig houden; te Malmaison en Rueil schoten zijne oogen van verteedering vol bij het gezigt van zoo veel, dat hem vroegere dagen in het geheugen bragt. *Louis Napoleon* heeft de stemmen geweigerd welke hem door de Roode Republiek werden aangeboden, op voorwaarde dat hij, zoo hij president werd, den heer *Ledru-Rollin* tot vice-president benoemen en met de zamenstelling van een Ministerie belasten zou. Verder laat hij slechts een gering aantal personen bij zich toe, en verwijdert hij zich dagelijks van zijne woning, om de talrijke bezoekers te ontgaan.

De generaal *Cavaignac* daarentegen heeft zich meer openlijk op den voorgrond geplaatst en niet ontveinsd dat zijne nederlaag op nieuw de partijen zou kunnen te voorschijn doen treden en de toekomst des Lands in de waagschaal stellen. Den heer *Girardin* heeft hij in eene conferentie zijn misnoegen betuigd, dat deze in zijn dagblad de kandidatuur van *Louis Napoleon* ondersteunt; zelfs moet hij bedreigingen hebben geuit tegen de geheele drukpers en het Land, in geval zijn medestander de meerderheid bekwam. Algemeen vermoedt men dat de Generaal vóór den 10 december nog een coup de théâtre zal doen, om door vreesaanjaging stemmen voor zich te winnen. Ook zegt men dat de Generaal zich in betrekking heeft gesteld met zekere democratische clubs.

— De verdeeldheid tusschen de mobile gardes en de linietroepen duurt voort; bijna dagelijks worden zij aan de barrières handgemeen met elkander.

— Op een dezer dagen te Clermont-Ferrand gehouden democratisch en socialistisch banket zijn de aanhangers van *Ledru Rollin* met die van *Louis Bonaparte* handgemeen geworden. De verhevenheid, waarop zij zich bevonden, stortte in, maar zulks maakte geen einde aan den strijd, welke, te midden der planken en balken voortgezet, een zeer zonderling schouwspel opleverde; het kostte veel moeite de beide partijen te scheiden.

— *Abd-el-Kader* is van het kasteel van Pau te Bordeaux aangekomen, heeft daar den schouwburg bezocht en is [illegible] en verder vervoerd te worden.

— In geheel Italië neemt de gisting weder van dag tot dag toe, en het laat bijna geen twijfel over, of eene nieuwe beweging is op handen. De Italiaansche dagbladen, inzonderheid die van Turijn, Genua en Livorno, zetten openlijk de bevolkingen tot een algemeenen opstand tegen de Oostenrijkers aan, terwijl de *Corriere Livornese* aankondigt, dat de generaal *Garibaldi*, die zich naar Sicilië zou inschepen, dusdanige berigten ontvangen heeft, dat hij onmiddellijk den weg naar Lombardije heeft ingeslagen.

KEULEN den 8 november.

De optogt bij fakkellicht, den 6 dezer ter eere van den afgevaardigde *Jacoby* gehouden, is zonder eenige rustverstoring afgeloopen. In zijne toespraak tot dankbetuiging voor dat bewijs van onderscheiding en vertrouwen, die terstond in steendruk gebragt en langs de straten verkocht werd, voerde hij de volgende taal: „*Woorden* klinken magteloos in het oor der Koningen. Tot bescherming der vrijheid, der bloedig verworven volks-souvereiniteit, wordt de moedige, de dappere *daad* vereischt. Wanneer onder het schild van een onverantwoordelijk Centraal Bestuur de willekeur heerscht, het absolutismus op nieuw zijn hoofd verheft, — laat ons dan, medeburgers, de helden onzer Maartdagen indachtig zijn, opdat wij hunner waardig leven of sterven. Brengt den mannen die op de barrikaden van Berlijn, den mannen die op de wallen onzer ongelukkige zusterstad Weenen, moedig tot in den dood, hun bloed voor ons en onze vrijheid vergoten hebben, brengt deze mannen, uit volle harten, een daverende kreet van toejuiching!"

Een honderdtal Berlijners heeft zich reeds tot deelneming aan de Republikeinsche vrijschaar ingeschreven, wier leden zwarte blouses dragen zullen. Vele heeren te Berlijn dekken hunne hoofden met zoogenaamde *Hecker*-hoeden, die met zwarte banden omwonden zijn.

Ruim 45,000 man troepen zijn in de dorpen rondom Berlijn ingekwartierd; naar men zegt is ieder der infanteristen, behalve van zijne overige wapenen, met eene bijl voorzien, met het doel om, mogt het tot een strijd binnen de stad komen, met vermijding der barrikaden welke men ontmoeten mogt, de muren der huizen door te hakken; en zoo in het bezit der stad te geraken, gelijk zulks te Weenen, met gewenscht gevolg, door de troepen gedaan is.

In de Pruissische hoofdstad heeft zich, ten gevolge der voortdurende onrust, die zoo velen van bestaan dreigt te berooven, eene commissie van landverhuizing gevormd, met het doel om Duitsche landverhuizers op een bepaald punt in een ander werelddeel te vereenigen, waar zij eene met het Moederland in bestendig verband staande kolonie vormen zullen.

Graaf *von Brandenburg* is een natuurlijke zoon van koning *Frederik Willem II* van Pruissen en van de gravin *Dönhoff*, en werd ten jare 1789 geboren. De krijgsdienst is het vak waarin hij zich het meest heeft onderscheiden. Zijne echtgenoot, de dochter van een oud generaal der dragonders, is van jongs af bijzonder bevriend geweest met prinses *Charlotte* van Pruissen, de tegenwoordige Keizerin van Rusland, en houdt met haar nog voortdurend eene levendige briefwisseling.

— Ofschoon steeds afnemende, heeft de cholera te Berlijn nog niet geheel opgehouden. Tusschen 6 en 7 dezer zijn 3 nieuwe gevallen aangegeven. Van de 2370 aangetasten zijn, tot op dien dag, gestorven 1523, hersteld 690, en onder behandeling gebleven 157.

— Den 3 dezer is te Weenen eene proclamatie van den generaal-majoor *von Cordon* afgekondigd, waarin hij eenige verligting van den staat van beleg, door een minder belemmerd verkeer tusschen de stad en de voorsteden, aankondigt, met den wensch dat de burgerij, door gehoorzaamheid aan de wetten, getrouwe opvolging der gedane voorschriften, en bescherming der eigendommen, moge medewerken om Weenen weldra dat levendig en benijdenswaardig aanzien te hergeven, dat het vroeger had.

Gelijktijdig heeft de Gemeenteraad eenige bepalingen tot verruiming van het verkeer en het gemakkelijker provianderen der inwoners uitgeschreven, en tevens alle huiseigenaars gelast de huizen, vooral de keldergewelven, nauwlettend te doen doorzoeken, ten einde te ontdekken waar nog buskruid verborgen mogt zijn, hetwelk, gevonden zijnde, terstond aan het keizerlijk tuighuis afgeleverd moet worden.

Particuliere brieven uit Weenen geven niet breed van de verruiming des verkeers met de voorsteden op, en zeggen dat het verlaten of inkomen der stad nog steeds met de verregaandste moeijelijkheden vergezeld bleef gaan.

KEULEN den 9 november.

Het Pruissisch Regeringsblad deelt een Koninklijk besluit van gisteren mede, welks uitvaardiging een einde maakt aan de onzekerheid, die gedurende eenige dagen ten opzigte der veranderingen in het Kabinet heerschte. Daarin wordt gezegd dat de president-minister en minister van oorlog *von Pfuel*, de staatsministers *Eichmann* en *von Bonin*, en de werkelijke geheimraad, graaf *von Dönhoff*, op hun verzoek, als ministers ontslagen zijn, en voorts dat Z. M. benoemd heeft: tot president-minister den graaf *von Brandenburg;* tot minister van eeredienst, zaken van onderwijs en geneeskunde, den tegenwoordigen adjunct-minister *von Ladenberg;* tot minister van binnenlandsche zaken den tegenwoordigen directeur in het Ministerie, *von Manteuffel*, en tot minister van oorlog den generaal-majoor *von Strotha*. De tegenwoordige minister van justitie *Kisker* blijft die functien vervullen. Den graaf *von Brandenburg* is tevens de portefeuille van buitenlandsche zaken, en den nieuw benoemden Minister van Binnenlandsche Zaken die der zaken van landbouw, beiden *ad interim*, opgedragen. Met de waarneming van het ministerie van finantien is de directeur-generaal der be[illegible] openbaren arbeid de geheim-[illegible] voorloopig belast.

— Over Krakau zijn treurige tijdingen uit Lemberg ontvangen. Een twist, tusschen soldaten en nationale garden aldaar ontstaan, gaf den 1 dezer aanleiding tot eene sterke gisting, weshalve de bevelvoerende generaal de troepen in de kasernen deed consigneren. De nationale garde greep de wapenen, en twee harer kompagnien plaatsten zich voor het artilleriepark en bedreigden het. Het alarmteeken werd nu door drie kanonschoten gegeven, op vele punten rezen straatversperringen op, de plaatscommandant *Heimmerle* werd gevangen genomen, ontwapend, naar de hoofdwacht der nationale garde gevoerd, op een hem nagezonden ordonnans-officier geschoten. De volksmenigte bedreigde de wacht zoo hevig, dat deze door eene divisie grenadiers moest beschermd worden; vele soldaten werden aangevallen en verwond. De generaal bleef, bij deputatien die het aftrekken der militairen verlangden, op het wegruimen der barrikaden aandringen. Zoo bleef het tot den volgenden morgen ten zeven ure. Toen scheen het dat men de voorstellen des generaals wilde aannemen, maar op eens ontdekte zich een hevige wederstand, waarop alles naar de barrikaden terugsnelde, en de bevolking door de stormklokken tot den strijd geroepen werd. Twee geweerschoten uit een venster, waardoor twee artilleristen sneuvelden, gaven de troepen aanleiding tot den algemeenen aanval. De barrikaden werden door de artillerie verpletterd, een gedeelte der stad, rondom het universiteitsgebouw, en dat gebouw zelf, met raketten in brand geschoten, benevens het fraaije raadhuis en een aantal andere huizen. Tegen den middag kwam eene deputatie uit het veiligheidscommitté tot den generaal, en deze nam de onderwerping der stad op de volgende voorwaarden aan: ontbinding en ontwapening van het akademisch legioen; reorganisatie der nationale garde, onder de leiding van een keizerlijken generaal; verbod van het dragen van den Poolschen adelaar, en wegzending van alle vreemdelingen. Zoo deze voorwaarden niet binnen den kortst mogelijken tijd wierden opgevolgd, zou de stad in staat van beleg verklaard worden. Bij het vertrek des couriers was de rust hersteld. Een ander dagblad zegt, daarentegen, dat de militairen uit de stad verdreven zijn, en haar toen gebombardeerd hebben.

— Te Weenen verscheen den 4 dezer een bevelschrift, volgens hetwelk zij, welke den opper-kommandant *Messenhauser*, den generaal *Bem*, en de heeren *Pulszky*, *Schutte* en *Fenneberg*, bij zich mogten herbergen, aangemaand werden hen binnen zes uren uit te leveren, terwijl van hunne uitlevering het herstel van het vrije verkeer tusschen de stad en de voorsteden werd afhankelijk gemaakt. Wat met de menigte gevangen gemaakte personen geschieden zou was nog onzeker.

Het nieuwe Oostenrijksche Ministerie zou uit *Wessenberg* als eersten minister, *Bach*, *Kraus*, *Buchner*, *Mayer*, *Helfert*, vorst *Schwarzenberg*, *Breda* en *Bruck* zijn zamengesteld, en deze mannen, tot voorwaarden der aanneming van hunne benoeming, onderanderen gevorderd hebben dat het speciaal Hofkabinet worde ontbonden, en een aantal personen zich uit de tegenwoordigheid des Keizers verwijdere.

's GRAVENHAGE den 9 november.

De tijdelijke Minister van Finantien heeft, bij resolutie van den 31 october jl., gelet hebbende op eene missive van Z. Exc. den Minister van Marine en Kolonien, *ad interim*, van den 27 october jl., n.° 50, letter B, houdende mededeeling, dat, na hetgene daaromtrent in naburige Zeestaten heeft plaats gehad, de vereischte orders zijn uitgevaardigd tot *intrekking* van de genomen *maatregelen van quarantaine* tegen de *cholera*, voor de schepen, het vorenstaande ter kennis gebragt van de heeren arrondissements-directeurs der directe belastingen enz., in de maritime provincien, tot informatie en narigt van de daarbij betrokken ambtenaren in hunne respective directien.

— Gedeputeerde Staten van de provincie Zuid-Holland, gelet op art. 32 der wet van den 11 october 1848 (*Staatsblad* n.° 70), bevattende onderanderen het voorloopig kiesreglement, hebben goedgevonden, naar aanleiding van de deswege ingebragte bezwaren, bij resolutie van den 7 dezer, n.° 9, te bepalen, dat (gelijk bij resolutie van den 27 october 1848, n.° *4b* is vastgesteld) de kiezersvergaderingen in de hoofdplaatsen der hoofdkiesdistricten gehouden zullen worden op den 30 november 1848, maar dat eerst op den 1 december 1848 aldaar zal worden overgegaan tot het ontzegelen en openen der stembussen, het openen der stembiljetten, het opmaken van de processen-verbaal en de verdere werkzaamheden, behoorende tot de stemopneming en omschreven bij alinea 2 en volg. van § 16 en bij de volgende §§ van het 2de punt der resolutie van den 16 october 1848, n.° [illegible]

— Bij de algemeene belangstelling, door de ophanden zijnde verkiezingen voor de Volksvertegenwoordiging opgewekt, verneemt men dat, zoo in deze residentie als

in [illegible] langs den Hollandschen spoorweg liggende plaatsen, de aandacht van een aantal kiezers zich ook op den heer *F. W. Conrad*, ingenieur-directeur van genoemden spoorweg, vestigt, wiens theoretische en practische kennis, even als zijn cordaat karakter, algemeen bekend is.

— In n.° 4 van de *Stembus* wordt het volgende gelezen: De heeren *Boreel van Hogelanden* en *P. C. Schooneveld* hebben, gelijk wij reeds in n.° 1 mededeelden, te kennen gegeven, dat zij door de twee hoofd-kiesdistricten der residentie tot leden van de Tweede Kamer benoemd wordende, zich die keuze zullen laten welgevallen. De kandidatuur dier heeren wordt dan ook door vele kiezers voorgestaan. Intusschen vernemen wij, dat een groot aantal hunner is overeengekomen, om *in het zesde hoofd-kiesdistrict* de benoeming van den heer mr. *A.* baron *Mackay*, tot lid der Tweede Kamer, en der heeren jonkh. *Boreel van Hogelanden* en graaf *van der Duyn van Maasdam*, tot kandidaten voor de Eerste Kamer, en *in het zevende hoofd-kiesdistrict* de benoeming van den heer *Schooneveld*, tot lid der Tweede Kamer, en der heeren mr. *Groen van Prinsterer* en jonkh. *Steengracht van Duivenvoorde*, tot kandidaten voor de Eerste Kamer voor te staan. Spoedig zal men weten of er eene gewenschte eenstemmigheid kan worden verkregen, daar er, naar wij vernemen, tot dat doel binnen weinige dagen eene oproeping aan de kiezers zal worden openbaar gemaakt ter bijwoning van eene vergadering, waaraan allen kunnen deel nemen.

— De *Staats-Courant* van heden behelst het volgende:

De leiding der jongste Balische expeditie heeft bij het publiek ongunstige oordeelvellingen uitgelokt. De billijkheid eischt dat openbaar gemaakt worde, alles wat tot de juiste schatting dier mislukte krijgsoperatie kan bijdragen.

Wij laten hieronder de mededeeling volgen van hetgene ons hierover nader is bekend geworden; vertrouwende dat daardoor menige duistere omstandigheid opgehelderd en in een minder ongunstig licht geplaatst wordt.

Het hoofddoel bij den aanval op Djagar-Aga was, de hoofdplaats van de vorsten van Beliling te vermeesteren, en hunne aldaar vereenigde hoofdmagt te slaan.

De gesteldheid van Djagar-Aga was genoegzaam bekend. Personen, de plaats kortelings verlaten hebbende, hadden volkomen juiste berigten over de twee voornaamste redouten gegeven, als mede dat de overige versterkingen van geen aanbelang waren, hetwelk door het beklimmen en indringen van dezelve bewezen is. De dispositien voor den aanval zijn genomen naar aanleiding eener verkenning van den luitenant-kolonel *van Swieten*, die met de eerste kolonne naar de plaats gezonden was geweest en wiens rapporten in alle opzigten naauwkeurig bevonden zijn.

Van de positie van Djagar-Aga was dus alles bekend wat voor het oogmerk noodig kon zijn, en de daarvan later gemaakte plans — allen schetsen op het gezigt en naar geheugen ontworpen — mogen in details van elkander verschillen, in de hoofdzaken komen zij overeen.

Het zijn niet de versterkingen, die de inname van Djagar-Aga belet hebben, maar wel de woedende dapperheid van den tienmaal sterkeren vijand, die de onzen, tot driemalen toe, uit de versterkingen op de regter flank der positie (welke door de derde kolonne genomen waren) heeft verdreven, en die later een uitval heeft beproefd, welke alleen door geschutvuur kon afgeweerd worden.

Het plan was, de bezetting der redoute n.° II door tirailleurs en geschutvuur bezig te houden, de redoute langs het oostelijk ravijn om te trekken en vervolgens den vijand uit Djagar-Aga te verdrijven, met voorbehoud om dan later de bezetting, indien zij tegen verwachting in de redoute n.° II mogt gebleven zijn, te omsingelen en tot overgave te dwingen. Dit plan zou zonder twijfel gelukt zijn, had niet de rijksbestuurder *Goestie Djilantiek* de reeds wijkende magt der Balinezen weder tot staan weten te brengen en tot eene verdediging te nopen, waarvan vroeger de weêrga in Indische oorlogen onbekend was.

Het zesponds-geschut is niet ontscheept geworden, de middelen waren niet voorhanden om het slechts eén paal ver te vervoeren, en aan strand, onder het zwaar geschut der schepen, was het zesponder-kanon niet noodig.

Het was medegenomen voor den aanval op Padang Cove, Kasoemba en Djembrana, maar niet voor Djagar-Aga.

Van de vijf vlotten die van Bezoekie waren medegenomen bleek het dat drie geheel ongeschikt waren om, op den duur, in de zware zee, thans op de kusten van Bali ondervonden, vlot te blijven of eenige vracht van belang te kunnen overvoeren, het waren vlotten van dezelfde capaciteit als die welke in 1846 gediend en toen voldaan hadden. Waarschijnlijk waren zij toenmaals gebezigd bij veel slechter water. Bij het debarkement kon men niet weten of de kavalerie in de drooge en weinig opgaande rijstvelden niet dadelijk noodig zou zijn; dienvolgens was bepaald, dat waar kavalerie en artillerie zich op één bodem bevonden, eerst deze en dan de artillerie zou debarkeren. Daartegen bestond te minder bezwaar, dewijl zich reeds eene batterij artillerie aan wal bevond, en ook den 8 junij de dessa Boenkoelan genomen en de vijand verslagen was, zonder dat de zesponders-artillerie daarbij noodig was geweest. Later heeft men bevonden dat het terrein bij Djagar-Aga in het geheel niet voor kavalerie geschikt was, zoodat de geheele staf heeft moeten afstijgen en alles te voet afdoen; de kavalerie werd daarom op den dag van het gevecht gebezigd tot het escorteren van degenen die gezonden waren om munitie- en genie-goederen af te halen.

Men heeft beweerd dat vele granaten niet gesprongen zouden zijn. Van de vijf eerste worpen in de redoute n.° I heeft men er inderdaad slechts twee zien springen; in die redoute waren wolfskuilen gegraven, met los zand gevuld, waarin een paar granaten die niet gesprongen zijn teruggevonden werden; misschien dat het zand door de afsluiting der lucht het springen van eenige belet heeft, en dat in de andere redoute het water, hetwelk daarin geleid was om gelijksoortige kuilen te vullen, eene gelijke uitwerking op de projectilen heeft gehad. Volgens andere berigten zouden de granaten echter wel degelijk eene groote uitwerking hebben te weeg gebragt. Wat daarvan ook zij, toen eens het vuur van beide zijden hevig begonnen was, kon niet meer worden nagegaan, of de granaten al dan niet gesprongen zijn.

De artillerie, welke zich volkomen van haren pligt heeft gekweten, heeft kunnen medevoeren: *a*, 180 kogelschoten tot kanon a 3 pond, 100 kartetsschoten tot kanon a 3 pond, 48 granaten voor houwitser a 11½ duim, 24 kartetsschoten voor houwitser a 11½ duim, 128 granaten tot mortier a 11½ duim, 32 lichtkogels, 20 vuurpijlen, 24,000 scherpe infanterie-patronen en 2,240 walbus-patronen; verschoten zijn: *b*, 150 kogelschoten tot kanon a 3 pond, 84 kartetsschoten tot kanon a 3 pond, 42 granaten voor houwitsers a 11½ duim, 22 kartetsschoten voor houwitsers a 11½ duim en 128 granaten voor mortier a 11½ duim. Meer kon niet medegenomen worden, dewijl daarvoor geen koelies aanwezig waren.

De soldaten hadden bij zich ongeveer 85,000 infanterie-patronen; er zijn 99,800 patronen als verschoten opgegeven, waarvan 10,000 door de hulptroepen, die over het algemeen niet veel in het vuur zijn geweest. De artillerie had er, gelijk hiervoren is gebleken, 24,000 in reserve, die, voor zoo veel zulks noodig was, gedurende de retraite zijn uitgedeeld.

Bij den aanval en op een pistoolschot afstands van het vijandelijk vuur, was het niet mogelijk munitien uit te reiken; van daar plaatselijk het gebrek, waarover hier nader gesproken wordt.

In reserve was de vierde mobile kolonne, waarvan de artillerie en eene compagnie zijn afgezonderd tot ondersteuning der aanvallende troepen.

Deze reserve is zelfs woedend aangevallen door een gedeelte der bezetting van redoute n.° I, zoo als in het rapport van die kolonne is bekend gesteld.

De retraite is een gevolg geweest van het buiten gevecht geraken van een groot aantal Europeanen, hetwelk de reeds zoo ongunstige verhouding van onze strijdmagt, tegenover eenen tienvoudig sterkeren en in stoutmoedigheid toenemenden vijand, nog nadeeliger maakte; terwijl er daar te boven gebrek aan ammunitie heerschte, op de plaatsen waar die het meest noodig was, maar door de scherpte van het gevecht niet aangevuld kon worden, zoodat de soldaten zonder patronen tegenover de aandringende lansen van den vijand stonden.

Achter en in de redoutes was volop water: ze lagen in sawavelden die niet lang geleden gesneden waren; maar op het geheele terrein, waar de Nederlandsche troepen zich bevonden, was daarvan geen druppel; alleen zag men in het zeer diepe oostelijke ravijn de rivier als eene zilveren streep kronkelen, doch het was voor enkele manschappen onmogelijk daarbij te komen. De veldflesschen waren gevuld geweest, doch na twee uren van een scherp gevecht reeds lang ledig, toen de grootste dorst eerst begon te kwellen. Dertig Europeanen konden van vermoeijenis zonder hulp niet verder voort, en vonden gereedelijk helpers om hen naar strand te brengen.

De redoute n.° I is door de luitenants *van Swieten* en *van Rijn van Alkemade* bezet geworden, nadat de vijand die verlaten had. In die redoute was slechts eene lilla, doch volgens de berigten bevatte de redoute van Karang Assam of n.° II 24 stukken en lilla's, en uit het vuur van de redoute te besluiten, kan deze opgave juist geweest zijn. Met zijn geschut en zijne lilla's heeft de vijand veelal te hoog geschoten en niet veel schade gedaan; het meeste nadeel is ons toegebragt door 600 bussen, waarmede door het volk van Goestie Djilantiek aanhoudend gevuurd werd. Dat wij niet meer geblesseerden hebben geteld is alleen daaraan toe te schrijven dat de vijand zijn hoofd niet boven de borstwering kon uitsteken, zonder dadelijk eenige schoten te ontvangen, zoodat hij geen zeker schot had.

De vijand had slechts weinig magt in de redoute n.° II, maar daar bevond zich goestie *Djilantiek* met zijne schutters en vertrouwelingen; de hoofdmagt stond in Djagar-Aga en beoosten de bovengemelde redoute, waar digte bosschen lansen gezien werden; het is door afdeelingen van deze magt, dat onze troepen tot driemalen toe uit de benting en Tampat Dewa zijn verdreven geworden, en door welke daarna een uitval is gedaan. Minder dan 15,000 man kunnen daar niet vereenigd zijn geweest; de magt, die den berg afgedaald is om den 7den de dessa Boenkoelan te bezetten, moet ongeveer even zoo veel bedragen hebben.

De aftogt heeft plaats gehad, nadat tot driemalen toe de bentings beoosten de redoute n.° I bestormd en door den vijand hernomen waren geworden; nadat te vergeefs beproefd was de hoofdbenting door de poort in te dringen en derzelver borstwering te beklimmen; nadat nagenoeg alle munitie van de aanvallers verschoten was; nadat de vijand op onze, van patronen schaars voorziene troepen een uitval gedaan had, die door geschut, waarvan de munitie ook ten einde raakte, moest worden afgeweerd; nadat onze magt door vermoeiden, geblesseerden en overbrengers van deze, geheel uitgevochten en tot zeker niet meer dan 500 man gereduceerd was, die tot bescherming van den met geblesseerden overdekten weg moesten dienen. Met dien aftogt kon niet langer worden gewacht zonder ons aan een tweeden veel ernstiger uitval bloot te stellen, waartoe 's vijands overmagt zoo ruimschoots de gelegenheid aanbood; de aftogt, eindelijk, heeft plaats gehad, nadat de onmogelijkheid was ingezien om de lijn van retraite met geblesseerden en vermoeiden overdekt, te veranderen; want, zoo men al het behaalde voordeel had willen behouden en de redoute n.° I blijven bezet en, men konde in dat geval de geblesseerden niet beschermen, die de vijand door zijne overmagt in de gelegenheid was te overvallen. Eenige minuten nadat de bevelhebber in de dessa Boenkoelan was teruggekeerd, zond hij den kapitein *Happé* met eene order aan den luitenant-kolonel *van Swieten*, die den weg door den bevelhebber genomen reeds niet meer passeren kon, dewijl die bereids door den vijand bezet was.

De onmogelijkheid werd ingezien om zelfs achterwaarts, op de van water beroofde hoogten, positie te blijven houden, en men heeft niet tot den terugtogt naar strand besloten, dan nadat de onvermijdelijkheid om zich derwaarts te begeven, ten einde de corpsen weder te kunnen organiseren en restaureren, zonneklaar gebleken was.

Het terrein was zoo veel doenlijk verkend en alle informatien die in het bereik waren geweest genomen; de vijandelijke werken waren niet, gelijk men beweerd heeft, te sterk voor onze middelen van aanval; ze zijn beklommen en herhaaldelijk ingenomen; maar men heeft te kampen gehad met eene overmagt van 25 stukken en lilla's, 800 a 1000 geweren en minstens 14 à 15000 lansen, gevoerd door personen die door alle middelen en driften opgewonden waren, gelijk zij dit door hunnen even hardnekkigen tegenweer als aanvallen bewezen hebben.

Dit was niet vooruit te zien. Den vorigen dag hadden twee kolonnes dezelfde magt voor zich uitgedreven en verjaagd, zoodat niets meer op het veld te zien was; des nachts had de vijand, wel is waar, de onzen nu en dan verontrust, doch den volgenden dag was ook het geheele veld schoon; alle versterkingen, langs den weg opgeworpen, waren verlaten, en te Djagar-Aga was vóór den aanval geene magt van eenig belang in het gezigt. In 1846 zijn ook op den eersten dag de kampongs genomen en heeft men den vijand voor zich uitgedreven, terwijl men den tweeden dag op Singa-radja is gemarcheerd, dat ontruimd geworden en zonder eenigen tegenstand ingenomen is; men vond geene kenteekenen, die ditmaal zulk een hardnekkigen tegenstand konden doen onderstellen.

De krijgsraad heeft geoordeeld, dat het bij den algemeenen staat van zaken raadzamer was twee bataillons gezond en strijdvaardig naar Java terug te brengen, dan deze bij verdere ondernemingen op Bali aan de kans van oplossing en vernietiging, door gevechten, ziekten en vermoeijenissen, bloot te stellen, zonder daarom nog de zekerheid te hebben van Klonkong te vermeesteren, of eenige andere wezenlijk voordeelige uitkomst te erlangen. Dit besluit heeft aan denzelve veel gekost, daar een ieder veel liever de kans op Klonkong gewaagd zou hebben; maar uit pligtbesef heeft hij zich niet bevoegd geacht een ander advies te geven.

's GRAVENHAGE den 10 november.

Z. M. de Koning wordt reeds morgen saturdag van Hoogstdeszelfs uitstap naar Tilburg in deze residentie terug verwacht.

— Bij besluiten van 15 september jl. en 5 dezer heeft Zijne Majesteit tot ridders der orde van den Nederlandschen Leeuw benoemd: den kolonel *J. Voigt*, plaatselijk kommandant te 's Hertogenbosch; jonkh. *H. J. E. van Bevervoorde*, majoor en adjudant in het provinciaal kommandement van Noord-Braband; jonkheer *R. J. A. van Grootenhuis*, majoor van het 1ste regement dragonders, garnizoens-kommandant te Roermonde, en de 1ste luitenants bij het corps Koninklijke maréchaussée *J. W. Kröller* en *J. Schoemaker*.

— Gisteren avond is de Raad van Ministers werkelijk vergaderd geweest en heeft zich, naar men verzekert, bezig gehouden met de onderwerpen, dezer dagen gemeld, en waarvan men den uitslag algemeen met belangstelling te gemoet ziet. Deze vergadering heeft tot ongeveer middernacht geduurd.

— Gisteren avond heeft alhier in eén der lokalen boven het koffijhuis *de Zalm* plaats gehad eene voorloopige bijeenkomst van Roomsch-Katholijke kiesbevoegden uit het VIde kiesdistrict, onder het bestuur van graaf *Duchatel*, baron *Wittert van Hoogelanden* en mr. *Leesberg*.

In deze bijeenkomst is, naar men verneemt, tot stand gebragt eene associatie, onder den naam van *de Toekomst*, volgens het op die vergadering goedgekeurd programma. Onder degenen die aldaar het woord gevoerd hebben noemt men, behalve het bestuur, de volgende heeren: de kolonel *de Steurs*, mr. *van der Horst*, *E. P. Borst*, *van Heerdt* enz.

— Het Provinciaal Geregtshof in Zuid-Holland heeft heden uitspraak gedaan in de zaak van *Jannigge Blokland* en *Mijntje de Jong*, huisvrouw van *Arie Breur*, beiden laatst woonachtig te Hardinxveld. Het Hof heeft de beide beschuldigden schuldig verklaard aan het haar ten laste gelegde feit, en wel, de eerste beschuldigde aan moedwillige brandstichting in een gebouw en de tweede aan medepligtigheid aan die misdaad, door de eerste beschuldigde met beloften daartoe te hebben overgehaald, en beiden dienvolgens veroordeeld tot de straf des doods, uit te voeren binnen de stad 's Gravenhage, en wel door verworging aan een paal, met veroordeeling in de kosten.

ROTTERDAM den 10 november.

Wij vestigen de aandacht op de oproeping, door den heer mr. *A. Veder* aan de kiesgeregtigden in de beide hoofd-kiesdistricten Rotterdam gerigt, ons door Z. Ed. ter plaatsing toegezonden, en onder de Ingezonden Stukken aan het slot dezer Courant te vinden, en twijfelen niet of velen zullen zich beijveren tot bijwoning der gewigtige bijeenkomst, waartoe zij worden uitgenoodigd.

— Gisteren avond, ten ongeveer half tien ure, barstte hier een hevige brand uit, in een huis op den noordhoek van den Terwenakker, aan het einde der Leuvehaven, toebehoorende aan en grootendeels bewoond door den heer *H. van Ameyden van Duym*, terwijl op de eerste verdieping het kantoor der heeren *Collings en Maingy* gehouden werd. De voortgang der vlammen was zoo snel, dat, in weêrwil der van alle kanten toegesnelde hulp der brandweer, het geheele huis nagenoeg is uitgebrand. Ten half twaalf ure was men den brand geheel meester. De belendende panden hebben geene belangrijke schade geleden, en persoonlijke ongelukken heeft men niet te betreuren. Bij den ijver der geaffecteerden van al de brandspuiten, roemt men inzonderheid de kalmte, met welke die van eene dezer spuiten de zaken van waarde, in het kantoor der heeren *Collings en Maingy* voorhanden, voor vernieling gered hebben.

— Men verneemt dat bij de Sub-Commissie voor de Aziatische cholera alhier ter stede de volgende opgaven zijn gedaan:

		Getal lijders.	Overleden.	Hersteld.
Tot 7 november	. . . .	391	200	36
Op 8 „	bijgekomen	36	20	23
„ 9 „	„	30	18	10
	Totaal	457	238	69

— Van den 31 october, op welken dag het eerste geval van cholera zich te Schiedam heeft opgedaan, tot op heden zijn aldaar 40 personen door die ziekte aangetast, waarvan 19 overleden en 3 hersteld zijn.

In het cholera-gasthuis te Amsterdam zijn van 9 tot 10 dezer ingekomen 3 zieken, overleden 4, hersteld geene, in behandeling gebleven 10, bedragende het totaal der ingekomen zieken 81.

Sedert 1 dezer tot gisteren zijn te Leyden 14 personen door de cholera aangetast, waarvan 8 zijn overleden, en 6 in behandeling gebleven.

Sedert 6 dezer zijn te Utrecht door de cholera aangetast 4 personen, 3 volwassenen en 1 kind, en 3 overleden.

Van Groningen schrijft men den 8 dezer, dat de cholera aldaar eenigzins begint af te nemen en in kwaadaardigheid te verminderen. Den 7den zijn aangetast 8 personen, hersteld geene, overleden 3; den 8sten aangetast 5, hersteld geene, overleden 2, — totaal aangetast 143 personen, hersteld 28, overleden 71.

— Den 8 dezer promoveerde aan de Leydsche Hoogeschool de heer *H. Verbeek*, van Amsterdam, in de medicijnen, na openbare verdediging van zijn specimen, continens quaedem: *de Emphysemate Pulmonum*.

— Volgens *de Tijd*, Noord-Hollandsche Courant, zal de heer mr. *H. A. van Berkel* te Delft vele stemmen voor het lidmaatschap der Tweede Kamer op zich vereenigen.

Te Haarlem zullen vele kiezers hunne stemmen op den heer mr. *W. H. van Voorst* vereenigen.

In het district Alkmaar schijnen vele kiezers hunne keuze voor het lidmaatschap der Tweede Kamer te vestigen op den heer *S. A. de Moraaz*, notaris aldaar.

Een correspondent der *Amsterdamsche Courant* zegt dat aangaande de kandidatuur voor de Tweede Kamer in het kiesdistrict Heusden nog niets stelligs gezegd kan worden. Alleen dit is zeker, dat in het onderkiesdistrict Waalwijk het oude lid der Kamer, de heer mr. *J. L. A. Luyben*, met alle magt op den voorgrond gesteld wordt.

Volgens de *Noord-Brabander* is in het hoofddistrict Grave het lidmaatschap der Tweede Kamer opgedragen aan den heer jonkh. mr. *van Sasse van IJsselt*, thans nog lid dier Kamer, doch heeft die heer daarvoor bedankt, maar zich in datzelfde district als kandidaat voor de Eerste Kamer aangeboden.

Ofschoon te Tilburg nog van geene voorloopige vergadering van kiezers vernomen is, blijkt het dat zeer vele van hen genegen zijn hunne keuze op den heer mr. *J. A. Mutsaers* te bepalen.

Het weekblad de *Tielsche Nieuwsbode* stelt den heer mr. *A. W. Engelen*, kantonregter te Tiel, als kandidaat voor de Tweede Kamer in dat district voor.

In het hoofd-kiesdistrict van Zierikzee doet de heer mr. *G. A. Fokker*, van Middelburg, zich als kandidaat voor het lidmaatschap der Tweede Kamer op.

Het dagblad *de Nederlander* beveelt den heer *Hugo v Zuylen van Nijevelt*, laatstelijk minister van Hervorm en andere eerediensten, tot kandidaat voor het lidma schap der Eerste Kamer aan.

— De *Nederlander* vraagt of het waar is dat de noeming van den heer *van Panhuys* tot gouverneur Vriesland zonder medeweten van eenig ander Minis dan dien van Binnenlandsche Zaken is geschied.

— Volgens ons berigt uit Tilburg, was er eergister en gisteren diner bij Z. M. den Koning, en waren aanzienlijken van daar en elders tot bijwoning daar uitgenoodigd. Gisteren namiddag ten half twee ure Z. M. naar Dongenwijk gereden, en ten half vier aan zijn paleis teruggekeerd.

— Uit Zierikzee schrijft men den 7 dezer: „In voormiddag-godsdienstoefening van jongstleden zon werd het orgel in de Nieuwe Kerk der Hervormde meente alhier voor de eerstemaal bespeeld. Eene tal opgekomen schaar, zoowel van leden der gemeente toehoorders van elders, getuigde van de algemeene langstelling in deze plegtigheid, die dan ook zeer in wekkend werd geleid door den oudsten der leeraars, wel eerw. heer *Droogleever Fortuyn*, daarbij wijzende de voortreffelijke zamenstelling van dit zoo gro maar tevens eenvoudig kunststuk, hetwelk aan de vaardigers, de heeren *Kam en van der Meulen*, te Rotter

llezins tot eer verstrekt, en tevens de gemeente eene ...are vergoeding schenkt voor het vroeger door brand ...nielde orgel in de mede afgebrande St. Lievens-...onsterkerk. Mogt dit vroeger speeltuig de bewonde-...ng van geheel het Vaderland hebben verworven, als ...genoeg eenig in zijne soort, niet minder zal het thans ...oltooide zulks ondervinden, als zijnde volgens eene ...heel nieuwe constructie zamengesteld, terwijl het ...achtvolle geluid weinig van het vroegere verschilt. ...e vervaardiging van het nieuwe orgel is bij aanbeste-...ng aangenomen door bovengenoemde heeren, voor eene ...m van *f* 13,600."

— Uit Kattendijke (provincie Zuid-Beveland) wordt ...meld, dat in de nabijheid dier plaats eene paveljoen-...onschuit, gevoerd door *Jacobus Naerebout*, en geladen ...et steenkolen, door een geweldigen rukwind is omge-...agen en gezonken. De schipper en zijn knecht hebben ...ich nog met de boot kunnen redden.

— Aan de Kamer der Belgische Representanten werden, ...hare zitting van dingsdag ll., de volgende wetsont-...erpen aangeboden: omtrent de successien, tot vermin-...ering van het zegel der vervoerbrieven van 45 op 10 cen-...imes, tot opheffing der commissie voor de munten, tot ...erziening van het hypothecaire stelsel, tot herziening ...an het wetboek van strafregt en van de disciplinaire ...etten der koopvaardijvloot; om de Regering te magtigen ...et getal notarissen te Brussel met tien te vermeerderen; ...ot de vestiging van verschillende raden van vroede-...annen, en omtrent den vrijen in- en uitvoer van levens-...iddelen. — In de zitting van woensdag werden nog drie ...ntwerpen van wet aangeboden: het eene omtrent de ...ervorming in het postwezen, het tweede strekkende ...ot herziening van de wet op de pensioenen, en het derde ...ot prorogatie van de premien ten voordeele der scheeps-...bouwmeesters.

— De gewezen zaal der Variétés te Brussel is in eene ...erk herschapen, boven welker ingang men dit opschrift ...eest: *Vlaemsche évangélische kerk.*

HELLEVOETSLUIS den 9 dezer. Gisteren na den middag arriveerden ...it zee *Hendrika Margaretha*, J. B. Altona, v. Liverpool; *Jettina Roelina*, A. R. Lukkien, van Newcastle, en stoomde in zee *City of Rotterdam*, J. Boxer, n. Londen; heden morgen *Ocean*, J. C. Hast, n. Londen, en arriveerden *Hambourg* (st.), L. Maressal de Marsilly, van Havre; *Rainbow* (st.), W. Norwood, en *Adonis* (st.), W. H. Smith, van Londen, en zeilden *Silas Richards*, J. Welsh, naar Baltimore; *Louvre*, T. Weeks, naar New-York; *Vereeniging*, P. Poldervaart, en *Maria Johanna*, G. van der Gaauw, naar Lissabon; *Vereeniging*, M. Ouwehand, naar Bordeaux; *de Jonge Jan*, H. K. Rentes, naar Portsmouth; *Catharina*, J. J. de Boer, naar Londen; *Amelia*, H. Cross, naar Hull; *Ocean*, J. Emily, en *Polka*, B. Taylor, naar Newcastle, en *Johannes*, T. W. Stuit, naar Leith; de wind N. O.

HELLEVOETSLUIS den 10 dezer. Gisteren na den middag zijn binnengekomen *Jantina Gesina*, J. H. Mulder, van Newcastle; *Regina*, R. Henderson, van Leith, en *Marion*, J. Fotheringham, van Grangemouth; heden morgen *Suffolk*, W. Holdsworth, van Hull; *Pauline Delphine*, W. Bruss, van Riga, en *St. Antonius*, G. Weberg, van Bandholm, en zeilden *Zuid-Holland*, O. Lindeman, *Vier Gebroeders*, H. Noltee, en *Elisabeth*, P. Serlé, naar Batavia; *Rotterdam*, P. Vis, naar Londen en Batavia, gesleept door de stoomboot *Kinderdijk*; *Wilhelmina*, J. Valkenier, naar Lissabon; *l'Antoinette*, J. Revel, naar St. Brieux; *l'Isly*, P. E. Perroquin, n. St. Malo; *Cygnet*, D. Martin, en *John*, J. Scotland, naar Glasgow; *Johanna Ettina*, P. G. Schuur, *Ceres*, P. Vernes, *Vrouw Maria*, H. A. Jongebloed, *Kleinkinderen*, A. den Breems, en *Levantine* (st.), A. Pitcairne, alle vijf naar Liverpool; *Neptunus*, G. W. Bakker, naar Limerick; *Scheepsbouwlust*, W. Leversteyn, naar Plymouth; *Dart*, J. H. Doughty, naar Portsmouth; *Elizabeth*, H. Matthews, naar Shoreham; *Ouse*, J. Banks, naar Newhaven; *Bedlington*, E. Charlton, naar Londen; *Jonge Wicher*, E. G. Bosker, n. Jersey; *Pauline*, S. T. de Boer, *Walkington*, T. Sadler, en *Wupper*, W. J. Pattrick, naar Hull; *Jantina Frouwina*, J. E. Scherpbier, naar Newcastle; *Visurgis*, A. G. Haysen, n. Kirkaldy; *City of Rotterdam*, J. Lee, naar Dundee; *Victoria*, J. Greig, en *Albert*, A. Smith, naar Leith; *William*, P. H. Kruse, en *Activ*, G. Ziepe, n. Libau, en *Glory*, A. M. Clausen, n. Nijborg. Vijf schepen in het gezigt; de wind N. O.

BRIELLE den 9 dezer. Heden voor posttijd stoomde in zee *Norfolk*, G. Oliver, naar Yarmouth; de wind N. O.

BRIELLE den 10 dezer. Heden voor posttijd is binnengekomen *Colonel Evans*, H. Harnden, van Rye; stoomde in zee *Magnet*, J. Goodburn, n. Londen, en zeilden *Zeldenrust*, E. G. Jonker, n. Newport; *Armin*, P. Giese, naar Londen; *Prince Albert Edward*, D. Charrosin, n. Whitstable; *Sarah*, J. Davenport, n. Newcastle; *Bloom*, H. Paterson, naar Leith; *William Bartlett*, F. Booker, naar Aberdeen, en *Johannes*, T. A. Steffens, op avontuur; de wind O. N. O.

MAASSLUIS den 9 dezer. Heden voor posttijd niets gepasseerd; de wind N. O.

MAASSLUIS den 10 dezer. Heden morgen zeilden in zee *Hendrik Gijsbert*, L. Maasdijk, n. Abbeville, en *Jonge Hendrikus*, W. J. Kremer, n. Londen; de wind O. N. O.

BROUWERSHAVEN den 7 dezer. Heden is binnengekomen *Zorgvliet*, Z. E. de Jonge, van Cardiff naar Rotterdam.

ZIERIKZEE den 5 dezer. Heden binnengekomen het schooner-kofschip *Johanna Wilhelmina*, kapitein T. C. Kamminga, met tarwe van Koningsbergen voor deze stad; gisteren nog J. Fletcher v. Newcastle.

TEXEL den 9 dezer. De wind N. O. Gisteren binnengekomen *Thetis*, B. Foster, v. Havanna; *Catharina*, E. G. Olthoff, v. Hull; *Zorg en Vlijt*, D. H. van Wijk, v. Middlesbro', en *Vrouw Helena*, W. H. Kraan, van Osterrisoer; — heden *Alida*, J. R. Boeling, van Hull; A. Schlossmann v. Libau, en *Alida*, G. E. Jonker, v. Stettin. Vertrokken op gisteren *Lord John Russell*, *Ranger*, *Magnet* (st.) en A. P. Schoonhoven, alle vier naar Londen; — heden *Alexander*, J. S. Bakker, n. Napels; *Juliana Louisa*, K. L. Spijkman, n. Triest; *Wave*, W. Appleton, naar Londen, en *Jantina*, J. G. Olthoff, naar Newcastle.

VLIE den 8 dezer. De w. N. Eergisteren binnengekomen *Jantina*, R. T. de Jonge, v. Londen; *Provincie Overijssel*, H. C. de Haan, en *Engelina*, J. Heijenga, van Hull, de laatste als bijlegger, en is naar Terschelling gezeild; *Geertruida Smit*, E. C. Eilts, van Fredrikshamn, en *Caroline*, H. Hansen, van Svendborg; — heden *Verwachting*, F. J. Fraukena, van Leith. Vertrokken den 5den *Willem I* (st.), naar Hamburg. — Te Termunterzijl dien dag aangekomen *Helena*, J. Jongebloed, van Dantzig.

AANGEKOMEN: te Cette den 2 dezer *Eendragt*, H. H. Voordewind, en *Roelfina Kuiper*, J. A. Hazewinkel, beiden van Civita Vecchia, de laatste zou eene lading voor Rotterdam innemen; te Nantes 6 *Courier*, K. J. Tolner, van Rotterdam; te St. Valery-sur-Somme 3 R. S. de Vries van Riga; te Hamburg 4 J. D. Flik van Rotterdam en T. K. Woudstra van Amsterdam, 6 J. L. Muntendam en H. Lange van Rotterdam, J. Pieper van Amsterdam en E. J. de Jonge van Brake; op de Elve dien dag T. J. Wever v. Caen en 7 W. W. Smit van Newport; te Tonningen 2 F. W. Pronk van Amsterdam; te Kiel G. A. P. Boer van Seaham; te Flensburg 4 H. L. Roelfsema van Amsterdam; te Swinemünde 2 J. T. Hubner en K. S. Boiten van Amsterdam, en H. A. Radecker van Rotterdam; te Pillau 1 H. B. ... van Rostock; te Gothenburg 30 october E. J. Branbergen van Hamburg; te Stockholm 28 O. Bränström van Rotterdam.

VERTROKKEN: van Nantes den 1 dezer *Jacobus Begeman*, ... Rink, naar Engeland; van Antwerpen 8 *Catharina*, E. H. Dik, naar Hamburg, *Klasina*, G. R. Kars, n. Bremen, en 9 *Emma*, Seykens, n. St. Domingo; v. Dantzig 30 october *Gesina*, J. J. Zelling, naar Amsterdam, en *Dankbaarheid*, H. B. Kolk, naar Zaandam; van Pillau 31 *Harmina Catharina*, A. Sissingh, naar Amsterdam; van Kroonstad 29 *Marchiena Bosscher*, H. J. Smid, naar Elseneur; van Stokholm 28 *Enigheten*, Bull, en 31 *Clara Catharina*, G. C. de Vries, beiden naar de Noord Zee.

Uittreksel uit de Lloydslijsten van den 6 en 7 november:

Op de Rivier van Londen aangekomen *de Hoop*, Ketelaar, van Amsterdam, *Hendrika Annechina*, de Boer, en *Favorite*, Harrison, van Rotterdam; te Londen 7 in lading *Jonge Lucas*, Dood, en uitgeklaard *Elizabeth*, Storey, beiden naar Amsterdam; te Deal 5 *Catharina Elisabeth*, Lever, van Amsterdam, en is naar Londen vertrokken; ter reede van Dungeness 7 *Herald*, Hughes, v. Rotterdam naar Gloucester; te Shoreham 5 *Blossom*, Paterson, en *Alberdina*, Joosten, van Rotterdam; te Dartmouth dien dag *Preciosa*, Jacobsen, van Odessa naar Antwerpen; bij Bevezier 6 *Atalante*, Sole, van Liverpool naar Rotterdam; te Falmouth 3 *Concordia*, Kronlund, van Odessa, om order; te Liverpool in lading *Gulterus*, Cockburn, naar Batavia en Singapore, uitgeklaard 7 *Rattler* (st.), Carter, *Arendina*, Leeuwes, en *Ida Reina*, Breeland, alle drie n. Rotterdam; te Leith 3 aangekomen *Pultney*, Mulloch, van Rotterdam; te Hull 4 *Koning Willem II* (st.), Meeter, van Kampen, en 5 *Ocean*, Lawson, van Rotterdam; te Yarmouth 4 *Allersma*, Vos, van Marseille, *Hendrik*, Keun, van Harlingen, en *Rose*, Miller, v. Dordrecht; te Lynn 6 *Vijf Gezusters*, Kuiper, van Lubeck; te Maldon 2 *Ida*, Waddington, van Rotterdam, en te Harwich 6 *Ruby*, Forster, v. Shields n. Amsterdam; — te Triest 24 october *Anna Alida*, Kortrijk, van Amsterdam; — te New-York 18 *Charlotte Reed*, Houghton, v. Batavia, en 19 *Luconia*, Hamilton, van Antwerpen, afgezeild 18 *Angelique*, Edwards, naar Amsterdam.

Het schip *Fanny*, kapit. V. de Best, van Antwerpen n. New-York, te Plymouth binnen, heeft den 5 dezer de reis voortgezet.

Het schip *Vrouw Henriette*, kapitein H. F. Klie, van Rotterdam n. Liverpool, te Ramsgate binnen, heeft den 4 dezer de reis voortgezet.

Het schip *Harmina*, kapitein H. J. Hazewinkel, van Livorno naar Amsterdam, is den 22 october gepraaid op 36 gr. 20 min. noorderbreedte en 8 gr. 30 min. westerlengte.

Het schip *Frieslands Gouverneur van Sijtzama*, kapitein H. F. Zeylstra, v. Newcastle n. Nickerie, is den 6 dezer te Ramsgate binnengeloopen.

De schepen *Broedertrouw*, kapit. A. A. Dijkama, v. Torrevecchia, *Alida Elisabeth*, D. G. Schuur, en *Dina*, J. W. Scheeve, beiden v. Malaga, en alle drie naar Amsterdam, zijn den 27 october ter reede van Algesiras binnengeloopen.

IN LADING LIGGENDE SCHEPEN.

Te Rotterdam:

BATAVIA, mede voor Passagiers, waartoe hetzelve bijzonder is ingerigt, het gekoperd Snelzeilend Nederlandsch Barkschip *Jonge Jan*, kapit. *G. F. Bus*, voerende eenen bekwamen Scheepsdoctor. Adres ten kantoren van *Kuyper, van Dam en Smeer* en *Hudig en Blokhuyzen*.

BATAVIA, mede voor Passagiers, waartoe hetzelve bijzonder is ingerigt, het nieuw gebouwd en gekoperd Nederlandsch Barkschip *Eersteling*, kapit. *D. O. van der Wal*, voerende eenen bekwamen Scheeps-Doctor. Adres ten kantoren van *Kuyper, van Dam en Smeer* en *Hudig en Blokhuyzen*.

KONINGSBERGEN, het Nederl. Kofschip *Agina Uindina*, kapit. *G. S. Brouwer*. Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer*.

LIVERPOOL, het Engelsch Barkschip *Wild Irish Girl*, kapit. *E. B. Graham*. Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer*.

LONDONDERRY, het Nederl. Kofschip *Maria Laurentia*, kapit. *D. W. Kleininga*. Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer*.

Zierikzee.

BATAVIA, mede voor Passagiers, waartoe hetzelve bijzonder is ingerigt, het nieuw gebouwd en gekoperd Nederlandsch Barkschip *Schouwen*, kap. *R. A. Tange*, voerende eenen bekwamen Scheepsdoctor, om tegen 20 November te vertrekken. Adres ten kantoren van *Kuyper, van Dam en Smeer* en *Hudig en Blokhuyzen*, te Rotterdam.

BEURS- EN MARKTBERIGTEN.

MADRID *den 2 November.* Spanje 3 per cents $18\frac{1}{2}$ papier, na beurstijd $18\frac{7}{16}$, $\frac{1}{2}$ geld; dito 5 per cents $9\frac{5}{8}$ pap., na beurstijd $9\frac{3}{8}$ a $\frac{1}{2}$ geld; Rentel. Schuld $3\frac{1}{2}$ papier, na beurstijd $3\frac{3}{8}$ geld; Coupons 5 papier.

PARIJS *den 8 November.* Frankrijk 3 per cents 42 a contant en tegen ultimo; dito 5 per cents 64. 60 a contant en 64. 75 tegen ultimo; dito, leening van 1847, 64. 75 a contant en 64. 60 tegen ultimo; de Actien van de Bank 1375; Napels 77. 50. — De fondsen, welke gisteren reeds sterk waren teruggegaan, daalden heden op nieuw, maar verbeterden zich later aanmerkelijk. De 3 per cents werden geopend op 39. 50, daalden tot 39. 25 en sloten op 42, 1. 80 hooger dan gisteren. De 5 per cents werden geopend op 62. 75, daalden tot 62. 40, stegen allengskens tot 64. 40 en sloten op 64. 60, 1. 05 hooger dan gisteren.

LONDEN *den 7 November.* De 3 per cents Geconsolideerden 86 a contant en $85\frac{7}{8}$ voor rekening; de Gereduceerden 85; de Actien van de Bank 188 a 190; Rusland 93; Portugal, 4 per cents, $23\frac{7}{8}$; Mexico, leening van 1846, $20\frac{3}{8}$; Brazilië $73\frac{3}{4}$ a 74; Holland, $2\frac{1}{2}$ per cents, $45\frac{1}{8}$. De Wissel op Amsterdam $12\frac{1}{4}$ a $\frac{3}{4}$; op 3 maanden 12, $2\frac{1}{2}$, en op Rotterdam 12, $2\frac{3}{4}$.

Den 8sten. De 3 per cents Geconsolideerden $86\frac{1}{8}$ a contant en 86 voor rekening; de Gereduceerden $85\frac{1}{8}$; Spanje, 3 per cents, 23 a $\frac{1}{2}$; Portugal, 4 per cents, $23\frac{1}{2}$ a $24\frac{1}{2}$; Mexico 21; Grenada $2\frac{1}{4}$; Holland, $2\frac{1}{2}$ per cents, $45\frac{3}{4}$, en dito, 4 per cents, Certificaten, $69\frac{3}{4}$ voor rekening.

ANTWERPEN *den 9 November.* Ten gevolge van de verbetering der Fransche fondsen ter Beurs van Parijs, zijn de Belgische fondsen ferm. België 5 per cents 78 papier; dito $4\frac{1}{2}$ per cents 73 papier; dito $2\frac{1}{2}$ per cents $38\frac{3}{4}$ geld. Spanje 5 per cents 9 papier; dito Binnenl. 3 per cents $17\frac{1}{4}$ geld en $17\frac{3}{8}$ papier.

$2\frac{3}{4}$ *ure.* België $2\frac{1}{2}$ per cents $38\frac{13}{16}$ geld en $38\frac{7}{8}$ papier.

AMSTERDAM *den 10 November.* Nederlanden, Werk. Schuld, $2\frac{1}{2}$ pc., $44\frac{5}{8}$ a $44\frac{3}{4}$, gebl. $44\frac{11}{16}$; id., 3 pc., $52\frac{7}{8}$; idem, 4 pc., $69\frac{5}{8}$ a $69\frac{3}{4}$, gebl. $69\frac{5}{8}$; Amort.-Synd., $3\frac{1}{2}$ pc., $69\frac{3}{4}$; Oostind. Leen. 1844, 4 pc., $68\frac{1}{2}$; Aand. Arnh. Spoorweg, $4\frac{1}{2}$ pc., $75\frac{1}{4}$. België, Cert. bij *Rothschild*, $2\frac{1}{2}$ pc., $36\frac{7}{16}$ a $36\frac{1}{2}$, gebl. $36\frac{7}{16}$. Rusland, bij *Hope en Co.*, 5 pc., $98\frac{5}{8}$ a $98\frac{3}{4}$; idem 1828–1829, 5 pc., 98; Negot. 1831-33, 5 pc., $88\frac{5}{8}$; id. 1840, 4 pc., $77\frac{1}{4}$ a $77\frac{3}{8}$; id. bij *Stieglitz*, 4 pc., $76\frac{7}{8}$. Spanje, bij *Ardoin*, 1835, 5 pc., 9; id. £ 510, 5 pc., $8\frac{13}{16}$ a $8\frac{7}{8}$; idem Coupons $5\frac{1}{2}$; Binnenlandsche, 3 pc., $17\frac{3}{16}$ a $17\frac{1}{4}$, gebl. $17\frac{1}{4}$. Portugal, te Londen, 3 pc., $23\frac{5}{16}$ a $23\frac{3}{8}$; id. 4 pc., $24\frac{5}{16}$ a $24\frac{1}{2}$. Oostenrijk, Metaliek, 5 pc., 66 a $66\frac{1}{8}$; id. $2\frac{1}{2}$ pc., $34\frac{7}{16}$ a $34\frac{11}{16}$, gebl. $\frac{9}{16}$. Brazilie, te Londen, 5 pc., $75\frac{1}{4}$. Peru, te Londen, 6 pc., 19 a $20\frac{3}{8}$, gebl. $20\frac{3}{8}$; Coupons *f* $1\frac{9}{16}$ a $\frac{5}{8}$.

5 *ure.* Nederl. Werkel. Schuld, $2\frac{1}{2}$ pc., $44\frac{13}{16}$. Spanje bij *Ardoin*, £ 510, $8\frac{13}{16}$ a $\frac{7}{8}$; dito Binnenlands., 3 pc., $17\frac{3}{16}$ a $\frac{1}{4}$. Oostenrijk, Metal., $2\frac{1}{2}$ pc., $34\frac{5}{8}$.

AMSTERDAM *den 10 November.* Hamburg 2 maanden *f* $34\frac{3}{4}$, zigt *f* $34\frac{15}{16}$; Londen 2 maanden *f* 11. 95, zigt *f* 12; Lissabon en Porto 3 maanden *f* 41; Petersburg 2 m. *f* 183; Disconto 3 pc.

ROTTERDAM *den 10 November.* Nederlanden, Werk. Schuld, $2\frac{1}{2}$ pc., $44\frac{11}{16}$; idem, 3 pc., 53; id., 4 pc., $69\frac{3}{4}$. Spanje, *Ardoin*, £ 170, 5 pc., $8\frac{3}{4}$; Binnenl., 3 pc., $17\frac{1}{8}$ l. k., $17\frac{7}{16}$ h. k.; Coupons, *Ardoin*, Nieuwe, $5\frac{9}{16}$; idem, idem, Oude, $5\frac{11}{16}$. Oostenrijk, Metal., $2\frac{1}{2}$ pc., $34\frac{1}{2}$.

ROTTERDAM *den 9 November.* Parijs 2 maanden *f* $56\frac{1}{8}$, kort *f* $56\frac{7}{16}$; Bordeaux 2 maand. *f* $55\frac{1}{4}$, kort *f* $55\frac{1}{2}$; Frankf. 6 weken *f* $98\frac{5}{16}$.

Den 10den. Londen 2 maanden *f* 11. $92\frac{1}{2}$, kort *f* 12; Hamburg 2 maanden *f* $34\frac{3}{4}$, kort *f* 35.

AMSTERDAM *den 10 November.* TARWE alleen bij kleinigheden tot vorige prijzen aan Cons. verkocht: 128, 129 ℔ bonte Pools. *f* 330, *f* 335; 132 ℔ Jar. Gelders. *f* 280; 128 ℔ N. dito *f* 250; 128 ℔ O. Vriesche *f* 270; 120 ℔ N. dito *f* 195; 120 ℔ N. Gron. *f* 181; 131, 132 ℔ Cubanca *f* 260, *f* 268. — ROGGE mede tot vorige prijzen met weinig handel; verkocht: 123 ℔ Pruiss. *f* 158; 126 ℔ Pomm. *f* 160; 127 ℔ Rost. *f* 162. — GERST zonder verandering: 107 ℔ Knobbe *f* 136; 99 ℔ N. Old. Zomer *f* 110; 97 ℔ N. dito Winter *f* 110, *f* 112; 98 ℔ dito *f* 112. — HAVER zonder handel. — BOEKWEIT in één doen: 120, 121 ℔ N. Amersfoortsche en Nijkerker *f* 155, *f* 157. — KOOLZAAD: Groningsch £ 50; O. Kromhorn £ $54\frac{1}{2}$; op 9 Vat, dadelijk £ 60, October 1849 £ 60, November £ 60. — LIJNZAAD één doen: 108, 109, 110 ℔ Riga *f* 235; *f* $242\frac{1}{2}$; 112, 113 ℔ Petersb. *f* 260. — RAAPOLIE: op 6 w. *f* $36\frac{3}{4}$; Vlieg. *f* $35\frac{3}{4}$; in Mei eerstk. *f* $35\frac{1}{2}$; Dec. *f* $35\frac{1}{4}$ a $\frac{1}{2}$. — LIJNOLIE: op 6 w. *f* $28\frac{1}{2}$; Vlieg. *f* $27\frac{1}{2}$. — HENNEPOLIE: op 6 w. *f* $35\frac{1}{2}$. — RAAPKOEKEN *f* 60 a *f* 64. — LIJNKOEKEN *f* 8 a *f* 10.

SCHIEDAM *den 10 November.* Jenever, het Nederl. Vat, zonder fust, *f* 16. 75; Amst. proef, idem idem, *f* 18. Zonder de belasting.

KENNISGEVING.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Stad *ROTTERDAM* geven bij deze aan alle belanghebbenden kennis, dat, naar aanleiding van Art. 35 en 36 der Wet op het Patentregt, in dato 19 Mei 1819, eerstdaags de gewone algemeene opnemingen voor het Patentregt zullen plaats hebben; wordende derhalve een ieder gewaarschuwd er op te letten, of hij aan de verpligtingen, bij gemelde Wet voorgeschreven, voldaan heeft, om door suppletoire aangiften voor te komen de onaangename gevolgen die daaruit anders zouden ontstaan.

Rotterdam den 10 *November* 1848.

Burgemeester en Wethouders voorn.,
J. F. HOFFMAN.
Ter ordonnantie van dezelve,
STORM VAN 'S GRAVESANDE.

KENNISGEVING.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Stad *ROTTERDAM* brengen bij deze ter kennis van de belanghebbenden, dat door den Heer Gouverneur der provincie Zuid-Holland op den 4den dezer maand is executoir verklaard een Kohier voor de Belasting op het Personeel, bevattende aanslagen, ten gevolge van Herzieningen en Aanslagverhoogingen, over de dienst $184\frac{8}{9}$, behoorende tot de 2de Afdeeling dezer Stad; dat hetzelve bereids is gesteld in handen van den Heer Ontvanger, en van heden af de termijn van *drie maanden* ingaat, binnen welken de reclames behooren te worden ingediend.

Rotterdam den 10 *November* 1848.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
J. F. HOFFMAN.
Ter ordonnantie van dezelve,
STORM VAN 'S GRAVESANDE.

*** EERSTE LEESVERGADERING** bij het Rotterdamsch Departement der ***Maatschappij tot Nut van 't Algemeen***, op Woensdag den 15 November 1848, des avonds ten 7 ure, in het Locaal in den Oppert.

Redenaar de Wel Ed. Zeer Gel. Heer Dr. D. BURGER *Jr.*, van Amsterdam.

In naam van het Bestuur,
G. VAN REYN, *Secretaris*.

Voor de vele bewijzen van deelneming bij het overlijden van den Heer CORN.S VAN STOLK, *Az.*, betuigen Zoons en verdere Betrekkingen hunnen opregten dank.

Rotterdam den 10. *November* 1848.

Voor de vele en hartelijke bewijzen van deelneming, ondervonden over het afsterven van mijnen geliefden Zoon, PIETER JACOB DE WIT VAN DER HOOP, betuig ik, ook namens mijne Kinderen en Behuwddochter, mijnen opregten dank.

Rotterdam — G. G. CANTZLAAR,
den 10 *November* 1848. — Wed. L. B. DE WIT VAN DER HOOP.

Voor de vele bewijzen van deelneming, ondervonden bij het overlijden van mijne hartelijk geliefde Echtgenoot, METJE SOEST, betuig ik, ook namens mijne Kinderen en aanbehuwde Dochter, mijnen hartelijken dank.

Rotterdam
den 10 *November* 1848. — J. VAN DER VLIET, *Cz.*

Heden beviel mijne geliefde Echtgenoot ANTONIA DIJXHOORN voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER.

Rotterdam — A.M OFFERS.
den 8 *November* 1848.

Eenige kennisgeving.

Heden overleed ten mijnen huize, aan de gevolgen van een hevig doch kortstondig lijden, onze waarde Broeder en Behuwdbroeder, FREDERICUS ANTONIUS VAN GASTEL, in den ouderdom van ruim 45 jaren.

Rotterdam — P. H. VERMAAT,
den 4 *November* 1848. — uit aller naam.

Kennisgeving zoo binnen als buiten de Stad.

Heden overleed onze zeer geachte Oom, de Heer HARMANUS CHRISTIANUS HABBEMA, *sedert* 1823 *Emeritus Preceptor van de Latijnsche School alhier*, in den ouderdom van 79 jaren en ruim 9 maanden; van welk verlies wij aan Familie en Vrienden door deze kennis geven.

Rotterdam — Uit aller naam,
den 6 *November* 1848. — JOH.S HABBEMA.

Heden overleed alhier Mejufvrouw NEELTJE HELLO, Weduwe van den Heer MARTINUS WIJMANS.

Rotterdam — B. HELLO,
G. J. KIEWIT,
den 6 *November* 1848. — *Executeuren-Testamentair*.

Heden overleed, na een kortstondig doch smartelijk lijden, onze waarde Zuster, ANNA GACK, in den ouderdom van 65 jaren.

Rotterdam — ELIZABETH GACK,
den 7 *November* 1848. — mede uit naam mijner Zuster.

Algemeene kennisgeving.

Het behaagde den Heer van leven en dood mijne geliefde Huisvrouw, ANGNIESJE WITTEROOS, in den ouderdom van 55 jaren tot zich te nemen. Eene hevige ziekte maakte een spoedig einde aan haar voor ons zoo dierbaar leven. Wat ik, mijne Kinderen en hare hoog bejaarde Moeder in haar verliezen, kunnen zij beseffen die weten wat het zegt, eene zóó brave Echtgenoot, teeder minnende Moeder en liefhebbende Dochter ten grave te dragen. Weenende staren wij die dierbare na, doch hopen Gode te zwijgen.

Rotterdam — J. BEEN.
den 8 *November* 1848.

Men gelieve deze algemeene ook voor bijzondere kennisgeving aan te nemen.

Heden overleed, tot bittere smart van mij en mijne Kinderen, de Wel Ed. Heer C. F. A. DE KUYPER, in den ouderdom van ruim 51 jaren.

Rotterdam — M. C. BLANKENHEYM,
den 8 *November* 1848. — Wed. C. F. A. DE KUYPER.

Tot mijne diepe droefheid overleed heden, in den bloeijenden leeftijd van $38\frac{1}{2}$ jaren, mijn dierbare Echtgenoot, THOMAS VAN LEENHOFF, mij nalatende twee Kinderen, te jong om hun verlies te beseffen.

Rotterdam — M. JURRIAANSE,
den 9 *November* 1848. — Wed. T. VAN LEENHOFF.

De talrijke Vrienden en Begunstigers, aan wie door deze onverwachte omstandigheid mogt verzuimd zijn mondelinge kennisgeving te doen, worden ten vriendelijkste verzocht deze Advertentie als bijzondere aan hen gerigte kennisgeving te beschouwen.

, **KONINKLIJKE ZUID-HOLLANDSCHE SCHOUWBURG,**
onder directie van den Heer ***A. Peters.***

Saturdag den 11 November 1848: **DE EERSTE STAP,** beroemd Blijspel in vier bedrijven, naar het Hoogduitsch, door *C. J. Roobol; Johanna von Weissenthurn* vrij gevolgd. Gevolgd door: **HET KASTEEL VAN MIJN OOM,** of *de Echtgenoot bij toeval,* Blijspel met Zang, in één bedrijf, naar het Fransch van *Gentil* en *Desaugiers* (beide Stukken in een geruimen tijd niet vertoond).

En op Maandag den 13 November 1848, ter Benefice van de Directie: **DE VURIGE KAMER,** of *de Markiezin de Brinvilliers*, groot Geschiedkundig Tooneelspel, in vijf bedrijven en acht tafereelen, naar het Fransch (*la Chambre Ardente*), door den Heer *J. Beems*, versierd met nieuwe Costumes (in vele jaren niet vertoond). De gewone pause tusschen het vijfde en zesde tafereel. Om de uitgebreidheid dezer Voorstelling geen Nastuk. Aanvang **ten zes ure.**

, **NIEUWE SALON DES VARIÉTÉS,**
Zaal Concordia, Kruiskade.

Op Maandag den 13 November 1848: **BURGERLIJK DOOD,** of *de Grieksche Y*, vrolijke Vaudeville, in één bedrijf, naar het Fransch, door *G. J. Beelenkamp*. Daarna: **DE BRUIDSCHAT VAN AUVERGNE,** Blijspel, met Zang, in één bedrijf. Tot slot: **DE ZUSTER VAN JOCRISSE,** Vaudeville, in één bedrijf. Aanvang ten 7½ ure. Entree **75** *Cents* in Vertering.

, **SCHOUWBURG-ZAAL MERCURIUS,**
in de ***Bagijnenstraat.***

Op Maandag den 13 November 1848: **DE SCHIJNDOODE,** Ridder-Melodrama, in vier Tafereelen. Na hetzelve: **DE EERSTE MINNEHANDEL,** Blijspel met Zang, in één bedrijf. Entree **30** *Cents.* Aanvang ten 7½ ure. A. NOBEL.

, **STOOMBOOTVAART OP SCHOTLAND,**
voor Passagiers en Goederen.

Naar **LEITH,** het Stoom-Schroefschip ***BORDER QUEEN,*** Kapitein ***Thomas Duncanson.***
Adres ten Kantore van *GEORGE LEVINGSTON* en van *J. A. HOUWENS.*

, **HOLLANDSCHE**
IJZEREN SPOORWEG-MAATSCHAPPIJ.

De Ondergeteekende geeft bij deze kennis, dat het **BESTELKANTOOR** van de **Blaak**, n.° **30**, van af den **11 dezer,** naar de ***Erasmus-*** of ***Grootemarkt,*** wijk **4**, n.° **64**, Verplaatst is.
Namens den Raad van Administratie,
de *Controleur* W. E. METHORST.

, De Betrekking van **VADER** en **MOEDER** in het **Diaconie-Bestedelinghuis** der **Nederduitsche Hervormde Gemeente** te ***Rotterdam*** met ultimo Maart 1849 vacant komende, worden Gehuwde Leden der Hervormde Gemeente (liefst zonder Kinderen), tusschen 30 en 40 jaren oud, en de noodige vereischten en geschiktheid daartoe bezittende, uitgenoodigd, zich met vrachtvrije Brieven, in welke hunne tegenwoordige of vroegere betrekking wordt medegedeeld, hun juiste ouderdom staat uitgedrukt, en waarbij tevens zijn gevoegd bewijzen van Lidmaatschap der voorn. Gemeente en van zedelijk gedrag, aan te melden, vóór of op den 1 December aanstaande, bij

Rotterdam
den 30 *September* 1848.

H. W. DE CRITTER,
Scriba der Armen-Commissie.

NEDERLANDSCH BEGRAFENIS-FONDS.

Aan de Leden van bovengemeld Fonds zal eerstdaags worden verzonden de **REKENING-COURANT** over het **8ste Fondsjaar,** waaruit blijkt, dat in dit jaar aan Begrafenis- en Toelaaggelden voor 551 Overledenen zijn uitgekeerd ***f* 38,496. 50,** terwijl het Saldo in kas bedroeg ***fr.* 14,000** aan Effecten en ***f* 2,368. 17** in Specie, zijnde het getal Deelnemers geklommen tot **14066** Leden, benevens 7000 Kinderen.

In weerwil der door buitengewone sterfte zich bijzonder kenmerkende laatste twee jaren, en de positie waarin wij ons thans bevinden, *herniéuwt* de Directie de meermalen gedane verzekering, dat onder geene omstandigheden bij **dit** Fonds de Contributien der Leden eenige *verhooging*, of de uit te keeren ***Begrafenis*** of ***Toelaaggelden*** eenige *vermindering* zullen ondergaan, maar dat zij immer op den voet zal blijven voortgaan als bij de Reglementen is vastgesteld.

Rotterdam
den 6 *November* 1848.

Namens de Directie,
J. T. MOORMANS,
Hoofd-Directeur.

Kantoor **Oppert,** wijk **6**, n.° 204.

, De Ondergeteekende waarschuwt de BODEN binnen deze Stad, behoorende tot het **Begrafenis-Fonds** van den Heer ***C. J. Jut,*** te 's Gravenhage (vroeger *C. J. Jut & W. H. le Comte*), dat zij zich hebben te onthouden van iedere nadeelige gezegde omtrent de Inrigting, waarvan hij als Directeur het beheer heeft, als hebbende die maatregelen genomen om hen deswege, bij overtuiging, in regten te zullen vervolgen, terwijl hij Belanghebbenden uitnoodigt, om omtrent de soliditeit van het door **hem** geadministreerd wordend Fonds iederen Dingsdag avond, van *6* tot 8 ure, inzage te komen nemen, tevens verklarende verder te zullen voortgaan en zijne onderhoorigen aan te bevelen om aan de Leden van voornoemd 's Gravenhaagsche Fonds die inlichtingen te geven, welke voor het belang dier Leden het raadzaamste zijn, en hiermede te zullen voortgaan tot dat de Directie van meergenoemd 's Gravenhaagsche Fonds van *C. J. Jut* zich over de in onderscheiden Nieuwsbladen ten haren opzigte geplaatste Advertentien zal verantwoord en geregtvaardigd hebben.

Rotterdam
den 11 *November* 1848.

A. A. DIERKX,
Oppert, wijk **6**, n.° 55.

, **A. HEEZEN** geeft aan zijne geachte Begunstigers kennis, dat hij weder ontvangen heeft **beste Zuivere**

WINTER-AARDAPPELEN,

opgeslagen in het Pakhuis van de Wed. *RIEMSLAG*, Gelderschekade, hoek van de Koningsteeg. **Prijzen** zijn te vernemen, en **Monsters** tegen Betaling te bekomen.

, De Ondergeteekende berigt zijnen geëerden Stadgenooten, dat zijn Winkel ruim geassorteerd is in alle Optische Waren, voornamelijk in net Gemonteerde *Gouden, Zilveren, Schilpadden, Stalen* en andere *Brillen*, met fijne Geslepen Glazen, voor een ieders Gezigt, als echte Periscopische Glazen, voor bijziende en zwakke Oogen, om het Gezigt te versterken en te conserveren tot in den hoogsten ouderdom, voornamelijk bij Kaars- of Lamplicht, als mede enkele en dubbele Lorgnetten, id. Tooneel- en Dag- en Nacht-Verrekijkers, Loupen, Lees- en Vergrootglazen, en al wat verder tot het compleete Vak behoort. Is te spreken of te ontbieden *Maandag* en *Dingsdag*, 13 en 14 dezer, bij *van der Linde*, Schippershuis te Brielle, en op *Woensdag* den 15den bij *Maas*, Heeren-Logement te Hellevoetsluis. H. A. REENS, *Gezigtkundige*,
Hoogstraat, wijk 7, n.° 71.

, De Ondergeteekende heeft de eer zijnen Begunstigers te berigten, dat hij zijne

PEL-, SPECERIJ- EN SNUIFMOLENAARS-AFFAIRE

sedert den eersten dezer Maand uitoefent in zijnen nieuw aangebouwden ***MOLEN de Nijverheid,*** aan de **Lange Kade,** onder *KRALINGEN.*

Hij neemt deze gelegenheid waar zich op nieuw in het sedert vele jaren genoten vertrouwen aan te bevelen, belovende aan hetzelve door eene in allen opzigte prompte en civiele bediening te beantwoorden.

Kralingen
den 10 *November* 1848. T. VAN DER VELDEN.

, Die iets te vorderen hebben van of verschuldigd zijn aan den Boedel van den Heer **JAN CORNELIS HENKEMANS,** in leven *Koperslager*, onlangs alhier overleden, gelieven daarvan opgave of betaling te doen, vóór den 15 dezer, ten Kantore van de Notarissen SANDER en PAATS, te Rotterdam.

, **Lees Hier.**
Goede, Puike, versch aangevoerde

MALAGA CITROENEN

te bekomen, tegen ***f* 12** het Kistje,
Pakhuis Toerijstuin, L, n.° **40.**

, Men vraagt *TE HUUR* voor een Heer, in een Besloten Huis, **twee** a **drie ONGEMEUBELEERDE KAMERS,** bij voorkeur in de Buitenstad. Adres, met opgave van Stand en Huurprijs, onder letter A, bij den Boekhandelaar W. WENK, op de Noordblaak.

, ***GELD op HYPOTHEEK aangeboden.***
Men verlangt diverse **KAPITALEN** te plaatsen tegen **Eerste Hypotheek** op Panden te *Rotterdam*, of op goede Landerijen. Adres ten Kantore van de Notarissen *BEIJERMAN & CAZAUX*, aan het Westnieuwland te Rotterdam. Brieven *franco.*

, ***Uit de hand te Koop*** eene extra Goede en Fraaije

PIANINO EN EENE ENGELSCHE PIANO,

voor welker **deugd** wordt ingestaan. Adres bij *C. F. KELLENBACH*, Horlogiemaker, in den Oppert te Rotterdam.

, De *Commissie* van *Oppertoezigt* over het *Stads Algemeen Armbestuur* te *Rotterdam* is voornemens, onder nadere approbatie van de Edel Achtbare Heeren Burgemeester en Wethouders dezer Stad, op Woensdag den 22 November 1848, des namiddags ten *half zes* ure, in het Oudemannenhuis alhier, aan Ingezetenen dezer Stad, aan te besteden: De **Levering** van **RUNDBEESTEN,** en zulks wel overeenkomstig de Voorwaarden van Aanbesteding, die daarvan **zoo** in het Oudemannenhuis als Stads Armhuis ter lezing liggen.

, JACOBUS VERNÉE, Notaris, residerende te Delft, als last hebbende van zijne Principalen, zal op Donderdag den 23 November 1848, des middags ten twaalf ure, in het Stads Koffijhuis, achter het Raadhuis te Delft, veilen, en op Donderdag den 7 December daaraan volgende, ten tijde en ter plaatse voormeld, afslaan en verkoopen:

N.° 1. Eene extra goed gelegene, welingerigte en in volle werking zijnde **BIERBROUWERIJ,** genaamd ***het Truweel met de Kroon,*** met Twee MOUTERIJEN, ROSMOLEN, Twee Koperen KETELS, Twee WERKKUIPEN en Koperen BIERPOMP, voorts met al derzelver **GEBOUWEN, GRONDEN** en **ERVEN,** als: KOETS- of WAGENHUIS en STALLING, PAKHUIZEN, KELDERS en ZOLDERS, benevens een hecht en sterk **WOONHUIS** op het Erf der Fabrijk, en nog een zeer fatsoenlijk, allezins goed gebouwd, welingerigt en logeabel **HEEREN-WOONHUIS,** voorzien van vele Boven- en Benedenkamers en Vertrekken, goede Keuken, Kelder, Turf-, Kleêr- en andere Zolders en meer Services en Commoditeiten, tot eene goede Woning behoorende, nevens dezelve Bierbrouwerij en daaraan verheeld, alles staande en gelegen aan de oostzijde van de Korenmarkt te Delft, gemerkt met wijk **3**, n.° 113, en strekkende van de Straat oostwaarts op tot aan de westzijde van de Turfmarkt, alwaar dit Perceel twee In- en Uitgangen heeft.

En N.° 2. Een zeer hecht, sterk en goed ingerigt **HUIS** en **ERVE,** staande en gelegen nevens het Heerenhuis, in het vorig Perceel vermeld, gemerkt met wijk **3**, nommer 112. Alles breeder bij Biljetten omschreven.

De voorgemelde Bierbrouwerij *c. a.* is dagelijks, except des Zondags, en de Woonhuizen drie dagen vóór den dag der veiling, voor een ieder te zien, op vertoon van een Biljet van Toegang, door den Notaris *VERNÉE* afgegeven.

Nadere informatien zijn inmiddels te bekomen ten Kantore van genoemden Notaris.

, OPENBARE VRIJWILLIGE VERKOOPING,
IN ÉÉNE ZITTING.

De Notaris *JAN VAN DER HOOP Jac. Zn.*, residerende te Rotterdam, als last hebbende van deszelfs Principalen, is voornemens om op Woensdag den 22 [No]vember 1848, des namiddags ten 4 ure, in het L[okaal] van Publieke Verkoopingen, aan de Gelderschekade al[hier], *in ééne zitting*, in het openbaar te veilen en te verkoo[pen]:

N.° 1. Een **OPEN ERF** van een onlangs afgeb[roken] Huis, gelegen aan de zuidzijde van de Raamstra[at te] Rotterdam, welk Huis was bekend oud wijk F, n.° [...] nieuw wijk **6**, n.° 558, Kadaster sectie I, n.° 709, [aan]geslagen geweest in de Grondbelasting over 1848 [tot] *f* 23. 80; kunnende dadelijk worden aanvaard.

N.° 2. Een **HUIS** en **ERVE,** staande en geleg[en in een] zekeren Gang, genaamd de Leeuwengang, uitkom[ende] aan de zuidzijde van de Leeuwenstraat te Rotterd[am], oud wijk E, n.° 603, nieuw wijk **5**, n.° 629, Kad[aster] sectie I, n.° 442. Aangeslagen in de Grondbelasting [over] 1848 tot *f* 8. 60; zijnde laatstelijk verhuurd geweest [voor] *f* 1. 40 per week, of *f* 72. 80 's jaars, doch thans [on]verhuurd en dadelijk te aanvaarden.

Inmiddels zijn nadere onderrigtingen te bekomen [ten] Kantore van den voorschreven Notaris, terwijl d[e te] veilen Percelen twee dagen vóór en op den voormi[ddag] van den dag der veiling zullen kunnen worden bezigt[igd].

, Bij H. V. VAN GOGH, te Rotterdam, w[ordt] uitgegeven en is alom verkrijgbaar:

De **HANDHAVING** onzer **PROTESTANTSC[HE] VOORREGTEN,** bij de gedachtenisviering van [den] ***Munsterschen Vrede,*** op den Gedenkdag der K[erk]hervorming, ernstig aanbevolen. Leerrede over *Op[enb.] III*, 11*b*. Uitgesproken op den 5 November 184[8] [te] Rotterdam, door *J. J. PRINS*, Theol. Doctor [en] Predikant aldaar. **Prijs 40 *Cents.***

, De Boekhandelaren en Drukkers ***MENSI[NG] & VAN WESTREENEN*** hebben thans [ver]krijgbaar gesteld:

DE REIS NAAR HET HEMELSCH VADERLAND,

inhoudende: DE REIS; — DE TWEE WEGEN; — DE GIDS[;] DE STRIJD; — DE GEVALLENE ZIEL GERED; — DANK[...] VAN EEN VERLOSTE; — BEDE OM HULP NA VERLOSSING[;] HET GELOOF; — DE HOOP; — DE LIEFDE; — HET AV[OND]MAAL; — VERGANKELIJKHEID; — ONVERGANKELIJKHEI[D;] HET LIJK; — HET KERKHOF; — DE OPSTANDING [DER] DOODEN; — BLIK IN DEN HEMEL.

De prijs in Net **Cartonnen Bandje,** met **geg[ra]veerd Titelvignet,** . . . . *f* 0.[...]
Ingenaaid, met **gegraveerd Titelvignet,** - 0.[...]

, Bij de Boekhandelaars M. WESTERMAN [&] ZOON, te Amsterdam, is uitgegeven:

WILLEM DE EERSTE
Prins van Oranje.
DOOR ***JOHANNES HILMAN.***

INGEZONDEN STUKKEN.

***Aan heeren Kiesgeregtigden van [het] IXde en Xde hoofd-kiesdistrict [van] Zuid-Holland* (de beide hoofd-ki[es]districten Rotterdam).**

MIJNE HEEREN,

Algemeen wordt ook hier ter stede de behoefte erkend, om, b[ij] intreding in het nieuwe constitutionele leven, door het gewijzigde [...] stelsel geboren en door de Grondwet gewaarborgd, eenige voorbere[iding] te hebben voor het gewigtige werk, dat op handen is. Van o[nder]scheidene zijden aangezocht, om daartoe de kiesgeregtigden op te r[oepen], en aan mijne overtuiging omtrent de noodzakelijkheid eener bijeenk[omst] het verlangen parende, om zelf bij de aanstaande keuze tot volk[svertegenwoordiger] niet in aanmerking te komen, heb ik mij aan dat ve[rzoek] niet willen onttrekken. Hoezeer nu eene algemeene Vergadering [der] kiesgeregtigden tot het beoogde doel zeer geschikt kon wezen, he[b ik], de uitnoodiging alleen doende, mij liever willen bepalen tot op[roeping] van diegenen, die eenstemmig met mij oordeelen over de begins[elen], welke de keuze behooren te leiden en te bepalen. Ik acht da[t] noodig te vermelden, wat mijns inziens, voornamelijk van den [aan]staanden volksvertegenwoordiger door ons moet verwacht worden, [en] meen zulks in de hoofdtrekken aldus te kunnen opgeven:

„ Eene opregte en vrijzinnige toepassing der Grondwet."

„ Eene daarstelling der organieke wetten uit krachte der Gron[dwet] vereischt, in dien geest, dat daardoor de vrije en natuurlijke o[ntwik]keling der staatkundige regten bevorderd worde."

„ Voorts in het algemeen, de ondersteuning van al wat de uitb[reiding] dier staatkundige regten op eene wettige en rustige wijze bevorderen [kan."]

„ Vermeerdering onzer bronnen van nationale welvaart door [be]tiging en bevordering der begrippen van handelsvrijheid, door [verbe]tering van ons belastingstelsel en door zorg en waakzaamheid [voor] hetgene het belang des Vaderlands, ten aanzien onzer Kolon[iën en] buitenlandsche betrekkingen vordert."

„ Bevestiging van het nationale crediet en krachtige bestrijdi[ng van] al hetgene in staat mogt wezen, om hetzelve te ondermijnen."

„ Vereenvoudiging onzer Staats-inrigting en bezuiniging, in zoo[verre] zij daaruit reeds noodwendig voortspruit, en voorts met de in[stand]houding van een krachtig en geregeld Bestuur bestaanbaar is."

De kies-geregtigden van het *negende* en *tiende* hoofd-district [der] provincie Zuid-Holland (*beide hoofd-districten Rotterdam*), [die] met mij zich verstaan willen, om het werk der aanstaande verkie[zingen] in dien geest voor te bereiden, worden uitgenoodigd tot eene verg[adering] op Zaturdag den 11den november 1848, des namiddags ten 1 ure, [in de] Concertzaal, Bierstraat alhier.

Rotterdam
den 9 *November* 1848.

AART VEDE[...]

Het XII[de] **hoofd-kiesdistrict van Zuid-Ho[lland] (hoofdplaats Ridderkerk).**

Overal in ons Vaderland bespeuren wij thans politisch leven[...] kiesgeregtigden in de kiesdistricten vereenigen zich om tot [...]paalde keus van personen te geraken. Zelfs *eene* der twee L[eidsche] hoofd-kiesdistricten (waarvan Leyderdorp de hoofdplaats is) hee[ft] sedert verscheiden dagen dat lofwaardig voorbeeld gegeven. [Met ver]wondering echter en met leedwezen zien wij, dat de politische o[ntwik]keling en de belangstelling in het kiezen van leden voor de S[taten-] Generaal zoo uitermate gering is in het XIIde hoofd-kiesdistrict (h[oofd]plaats Ridderkerk) der provincie Zuid-Holland. Alles schijnt d[aar in] eene doodelijke rust, en met belangstelling zien wij uit naar [...] of die rust door eenig leven zal vervangen worden. Is er dan [...] niemand, zelfs onder de heeren Burgemeesteren, die het vo[orbeeld] zou willen geven, om zijne kiesgeregtigden bijeen te willen [...] en, zonder baatzuchtige bedoelingen, op de wijze zoo als dit [in ons] Vaderland thans in zwang is geraakt, waarvan niet geheimzinni[gheid,] maar openbaarheid het kenmerk is, met deze gemeenten [...] een band te knoopen tusschen andere gemeenten? Hetzelfde [kan] ook door ieder kiesgeregtigde gedaan worden. Tijd is er ni[et] te verliezen, en wij hopen dus, dat men de handen ineen [slaat] om kundige, verlichte, regtschapene en onafhankelijke [mannen], het zij binnen of buiten het kiesdistrict gekozen, als [...] voor de aanstaande verkiezingen voor te stellen.

10 November 1848.

Te *Rotterdam*, bij JAN ARRENBERG & C[o.]